

דניאל בגוב המשפט, "מעריב", 20 בנובמבר 1962

Historical Jewish Press (JPress) of the NLI & TAU
20.11.1962, page 2

Historical Jewish Press (JPress) of the NLI & TAU

דבר, 20.11.1962, page 6

משפטו של האח דניאל

קא השופטים זילברג וכהן, כי מחקרים אלה מתייחסים לנסיבות מסוימות של תקופה, בה המירו יהודים דתם, כדי להתבולל ולעבור לאומות אחרות. מה שאין כך אצל בעלה-הבכשה, שהוא מבחינה סובייקטיבית רוצה להישאר יהודי לאומי...)

מהי לאומיות רופאיין?
מתעוררת גם השאלה, מה דינו של יהודי העובר לבודהיזם, דבר שאינו כרוך בצעד מסויים, כמו שכיח לה. ברניב מחייך, כי הוא אמנם מייצג את הממשלה, אך אינו בקי בבודהיזם, ואינו יודע אם זו דת או פילוסופיה... השופט ברנזון מפתיע בשאלה: „אם כן, איזו לאומיות יש למשפחה, אחרי שיש לה דעתה של עונה ברניב, כי הוא נטול לאור מיוחד...“

עוד ש. ירון, מעמיד מול עמדת הממשלה תפיסה לאומית-חילונית מודרנית, שהיא לדבריו תואמת את תורת הציונות ההרצלאית, אשר דחתה — עם כל הכבוד לערכי הדת — כל סממנים של דת ותיאוקרטיה, ודווקא משום-כך התנגדו לציונות, הן המתבוללים והן האדוקים הקיצוניים, בעל הבקשה הוא יהודי-לאומי לפי מוצאו ולפי הכרתו — הצהיר ע"ד ירון, ודחה את דעתו של פרקליט המדינה, כי אין חשיבות לעברו.

הוא אדם, אשר כל חייו היו מלאי תוכן לאומי-יהודי, — מדגיש ע"ד ירון, הוא פעל וסבל כיהודי בשעות מיבחן המרות ביותר, הן לפני המרת דתו ב-1942, והן אחר-כך, ואף אחרי שנכנס למינוי. הוא ביקש מהממונים עליו עוד ב-1948 לעלות לישראל ולהילחם במלחמת-השיהורו, אך רק ב-1958 זכה להגשים את שאפתו לעלייה, וגם אז הטעים בפנייתו אל השלטונות הפולניים את לאומיותו ה"יהודית", והוא ויתר על האזרחות ה"פולנית" מתוך הנחה, כי כיהודי יתקבל במדינת-ישראל וימצא בה את ביתו הלאומי...

(סוף מעמוד א')
התחמקות הכנסת מלהגדיר ברורות, מי הוא יהודי על-פי חוק השבות (והאזרחות), להבדיל מחוק הנישואים והגירושים, אשר לגביהם, כידוע, דין ההלכה קובע. פרקליט-המדינה חזר בראשית הדיון היום על הצעתו של בראש-השופטים, להעניק למבקש אזרחות על-סמך התאורחות (דרך שהיא פתור חת ללא יהודים, להבדיל מאזרחות אר-סומאטית על-פי חוק-השבות), ואם כן — ניסה ברניב לטעון — יבוא המבקש על סימון ואינו צריך לקבל סעד משפטי ואולם בית-המשפט דחה בתוקף טענה משפטית זו. אמר אבי בית-הדין: בית-המשפט זה נקרא לבדו ור שאלה עקרונות חשובות, ואין הוא צריך להתחמק מהן (כידוע, נקבעו חמישה שופטים — במקום ההרכב הרגיל של שלושה שופטים — דווקא משום השיבוטו העקרונית של ה"עריין").

לגופו של עניין שני הצדדים אמנם הסכימו, כי כוונת חוק-השבות היא לאומית ולא דתית, ואין ההלכה צריכה לקבוע, ואולם, לשם "הירות" לא ויתרו גם על סיועו הלכתי מפורט למדי.

פרקליט המדינה טוען, כי אין הלכה כוללת על יהדותו של מומר, אם כי לגבי כמה עניינים מיוחדים הוא נהג שב כיהודי על-פי ההלכה כגון: גיטין, הליצה ויבום, ריבית, אך לא לגבי מניין וירושה (לרבות ירושת הארץ, שהיא לדבריו ביסוד חוקי השבות) נציג המבקש, לעומת זאת, מתבסס מבחינה הלכתית בעיקר על העקרונות היודיים, כי „ישראל אי-על-פי שחטא, ישראל היא...“

אשר לחסיסה הלאומית, מגן פרקליט המדינה על החלטת הממשלה לא יודעה, כי, יהודי הוא, המצהיר ב"תחילת" שהוא יהודי ואינו שייך לדת אחרת. והוא מבאי ציטטות רבות מספריהם של היתוסטוריון פרופ' רפ"ל אל מאחור, הסוציולוג הציוני פרופ' א. רושין, והבוגיסט האנטי-ציוני וה"אנטי-דתי" פרופ' הרש, המוציאים את המורמים מכלל ישראל לא מחמת מה "התאפורתי", (בעניין זה מציעים ד"ר

בקשתו של, האח דניאל' להעניק לו תעודת עולה-בביה"ד הגבוה לצדק

השאלה, מהיו יהודי" על-פי חוק השבות נדונה אהמול, על רקע הכניעה הרחבה יותר של דת ולאומיות, לפני הרכב מובחר של חמישה שופטי בית-המשפט הגבוה לצדק, בית המשפט נתבקש על-ידי המנומר אוטוואלד רופאיין (האח דניאל'), אשר הפך להברי המיסריל הכריזמטי, כי יורה לשריפטינס להעניק לו תעודת-עולה בתורת יהודי ולרשמו בתורת שכזה במור, לאדם אשר בתעודת-הזהות שלו, שר המנים מוכן להעניק לו אזרחות, אם יבקש אותה, אולם לא אזרחות אוטונומאטית הקנינה ליהודים בלבד.

ב"העדר נדונה חוקית למנוח, יחד לא יצא המבקש מכלל היהודים והרי ע"ד בחוקי המדינה המתייחד הצדדים הוא מוגדר כיהודי למרות הנכחות במבוא מנוון של ציטויות מדבריהם מביטויים שיופיעו לגבי מפורים של גנבה, סטולונגס והיסטוריונות, הודים ונישואים יהודים, אתר ירון עקמו מן כבודו, כלי כל אקט מיוחד בעניין רב מקודי ממשלה בכירים של המרה, מה דינו?

ב. ברניב: אינו יודע אם ב"ד פורטסטטיבי, ביניהם שני מומרים יזום היה דת או פילוסופיה, אולם בהיסטוריה היהודית היה יחס מיוחד כלפי מיסודו של חוק השבות.

אב בית-הדין, השופט ד"ר מ. זילברג: האם התאורחית שאינך המבקש לעמוד בתום לב אצל מופתים? האם מותר לו לראות עצמו כיהודי לאחר שהמיר דתו?

ע"ד ירון, מבארת המבקש, השיב כי אם נצא מתחנתה שהרה תלאר מיות כרוכים כיהודים בני הפורה הורי התשובה היא שלילית, אולם, לדעתך היתה השעה שעת ישראל יתה ככל האומות, ולכן אין כל מנייה שאדם יהיה בן האלום היהודי בלי שהמיר יבנה אותו מלהאמן באל אחר, לפי עמדה של הננים נחשב אתאיסט בתור יהודי ואם כן מהו הגניון שמוטר לא ייחשב כחורת שכזה?

השופט זילברג: אצל מי הסיכויים יתגבר, דיון מכלול הנתון והמכלול ויאבדו פרופוס היהודי, אצל אתאיסט או מתנער?

ע"ד ירון: השאלה אינה מה אק טואלית אצל המבקש... (שהוא נויר קהילי)

לצנות לא אנתו קבעו את ההס, אונטסטונגס אבר, שהמבקש והנתו צריכים לעמוד נפרדים לגנב, השופט ת. כהן: והאם מה שהגייים אמרו חייב לקבוע עכורנו?

ב. ברניב: קובעת ההיסטוריה ה"יהודית" חתה ש. ברנזון: לפי דעתכם לאיזה לאום הוא משתייך?

ב. ברניב: לאן לאום. השופט ת. כהן: הנטיה היא שאם אדם רוצה להיות בעל לאום, הרי אה פחה לו... השופט צ. ברנזון: הוא פחה לעצ

האח דניאל'

הציר יהודים בתקופת השואה
רופאיין בן 40 התגר בשנת 1948, לאחר שהתגן בנעוריו כ"ח" שרה חלוצית בולגרה ועשה רבות להצ"ח יהודים במור, הבכשה, כאשר תולתו הליג צננו סמלית ועימם פורמכנו של מפקד המשטרה בשירה מפורט, פרקליטו טענו כי מאות יהודים דים ניצלו על-ידי אזהרותו שהצטרך להם, והודות לנסק ולהערות שהמציא להם.

פרקליט המדינה צ. ברניב העיר, כי אמנם מיעוט המבקש הורה על מניעה חזקה, ש"לא אולם פעמים כאלה נעשו גם על-ידי לא-יהודים ואין צדו זה יכול להכריע את חקב ב"ד קול העניין לגופו, כן אמר, כי אין הממשלה יכולה לטעות מפורש חוקי בכלל התחשבות ברגשות ואין היא יכולה לנקוט עמדה שיהא בה כ"ר לנצחיות קול אבות וממנות יהודיים בצדדים שגם משוכר נשאר יהודי, ע"ש דחה המועצת של הממשלה היא, כי אום העובד את הדת היהודית באופן מוסיפי ועובר לדת אחרת, יצא מהדת ושקול ישראל גם במובן הח" לונג, להבדיל מאדם שספקים או אינו פקיים עמות.

לעומתו טען ע"ד ש. ירון, פרקליטו של המבקש, כי חוק השבות דן כיהודים דים מבחינה לאומית, להבדיל ממי שהא יהודי לפי דיני ישראל, אולם לחלוטין טען, כי גם לפי ההלכה

Educational Programs | The national Library of Israel
Site: <http://web.nli.org.il/sites/NLI/Hebrew/Education>
Phone: 074-7336186
Email: education@nli.org.il

הספרייה הלאומית | תחום חינוך
אתר: <http://web.nli.org.il/sites/NLI/Hebrew/Education>
טלפון: 074-7336186
דוא"ל: education@nli.org.il